

FINALNI IZVEŠTAJ O SPROVOĐENJU MEĐUNARODNOG PROGRAMA EKO-ŠKOLE U SRBIJI
ŠKOLSKA 2016/2017 GODINA

„VISOKA TEHNIČKA ŠKOLA STRUKOVNIH STUDIJA NIŠ“

SADRŽAJ

<i>UVOD .....</i>	<i>2</i>
<i>PRVI KORAK: OSNIVANJE EKO-ODBORA.....</i>	<i>2</i>
<i>DRUGI KORAK: OCENA STANJA ŽIVOTNE SREDINE.....</i>	<i>2</i>
<i>TREĆI KORAK: IZRADA PROGRAMA/PLANA RADA .....</i>	<i>3</i>
<i>ČETVRTI KORAK: PRAĆENJE STANJA I OCENJIVANJE .....</i>	<i>7</i>
<i>PETI KORAK: RAD PREMA NASTAVNOM PLANU I PROGRAMU.....</i>	<i>7</i>
<i>ŠESTI KORAK: OBAVEŠTAVANJE JAVNOSTI I UKLJUČIVANJE MEDIJA.....</i>	<i>8</i>
<i>SEDMI KORAK: EKO-KODEKS.....</i>	<i>8</i>

UVOD

Osnovni podaci o Eko-školi, specifičnostima životne sredine u kojoj se nalazi, prednostima koje se mogu iskoristiti, problemima sa kojima se Eko-škola suočila tokom sprovođenja Programa i sl.

PRVI KORAK: OSNIVANJE EKO-ODBORA

Na **odboru održanom** 21.11.2016.god. na kolegijumu Visoke tehničke škole u Nišu predloženi su sledeći članovi Eko-odbora u cilju efikasnijeg sprovođenja projekta. Za članove Eko-odbora izabrani su i **direktor Eko-odbora:** dr Aleksandra Boričić; **školski koordinator Eko-odbora:** mr Slađana Nedeljković; **osoblje Eko-odbora:** dr Boban Cvetanović, dr Anica Milošević, dr Biljana Milutinović, dr Miloš Ristić, dr Mladen Tomić, Petar Đekić, Natalija Tošić, Milan Pavlović, Jelena Bijeljić, Nemanja Petrović, Milan Protić, dr Slavimir Stošović, dr Milica Cvetković, dr Dragan Perić, dr Zoran Milivojević, dr Mirko Kosanović, dr Dejan Bogičević; **predstavnici studenata Eko-odbora:** Petrija Popović, Sara Veličković, Miljana Milošević, Marko Despotović, Jovana Stojanović, Stefan Milošević, Marko Marković, Stefan Rajković, Nemanja Srejić, Danilo Milovanović.

Slika: skeniran zapisnik sa spisom članova

DRUGI KORAK: OCENA STANJA ŽIVOTNE SREDINE

	POSTUPANJE SA OTPADOM	
	DA/NE	RADNE BELEŠKE- OTPAD
Da li škola ima jasno razrađenu politiku postupanja sa otpadom?	DA	Škola poseduje tačno određena mesta za selekciju otpada
Da li takva politika daje rezultate?	DA	Takva politika daje odlične rezultate, svaki otpad se pojedinačno skladišti na mesta predviđena za tu namenu.
Da li u školi ima dovoljno posuda za otpad?	DA	Na svakom spratu se nalaze zamenjivi kontejneri za skladištenje otpadnih baterija, na svakom spratu postoje posebne kutije za skladištenje tetrapak ambalaža i kutije za papir.
Da li ima dovoljno posuda za otpad izvan škole?	DA	Škola u dvorištu ima poseban "žuti" kontejner za papir, kao i više kontejnera za ostali otpad.
Da li su posude za otpad postavljene na pravim mestima?	DA	U Školi su posude postavljene pored stepenišnog prostora i na hodnicima.

	DA/NE	RADNE BELEŠKE- POSTUPANJE SA OTPADOM
Da li se kancelarijski papir koristi za ponovnu upotrebu?	DA	Kancelarijski papir koji se koristi je već izrađen od recikliranog papira, a nakon upotrebe se ponovo koristi.
Da li se koriste obe strane papira?	DA	
Da li se izrađuju primerci dokumenata za čuvanje?	NE	
Jesu li dokumenti na disketama ili na papiru?		Dokumenti su na disketama, a samo po potrebi na papiru
Da li se pišu usputne beleške na starim papirima?	DA	
Postoje li u školi reciklažna mesta ili škola to organizuje na drugom mestu?		Škola organizuje u saradnji sa E-Reciklažom, skladištenje otpada na drugom mestu
Da li škola ima svoju kompostanu?	NE	

Opisno: Rezultati sprovedenih ocena, početne i finalne. Da li je primećen napredak i ako jeste u čemu? Ako je sprovedena anketa, onda navesti učesnike, pitanja i rezultate ankete.

Slika: Ispunjen formular/skenirana verzija.

TREĆI KORAK: IZRADA PROGRAMA/PLANA RADA

Izabrana tema za rad je: „Upravljanje otpadom“. Promocija našeg učešća u projektu **Eko-škola** počela je sprovođenjem akcija koje su podrazumevale pravilno odlaganje otpada. U cilju zaštite životne sredine i promocije Eko-škole sprovedene su naredne akcije:

- U okviru projekta prva akcija je sprovedena u tržnom centru "Roda" u Nišu 02.12.2016. Studenti I nastavnici su građanima grada Niša predstavili zamjenjive kontejnere za odlaganje istrošenih baterija. Akciji se pridružio veliki broj građana I sakupljeno je ___kg baterija.
- U cilju dalje edukacije javnosti I podsticanja svesti pravilnog odlaganja baterijskog otpada sprovedena je I druga akcija u parku Svetog Save 13.01.2017. godine. U cilju podsticanja građana na važnost reciklaže istrošenih baterija osmišljeni su plakati I promotivni flajeri koji deljeni građanima.
- U parku su bile postavljene posebne zamjenjive kutije za odlaganje tetrapak ambalaže. Studenti I nastavnici su imali za cilj da se zajedničkim zalaganjem što veća količina ambalažnog otpada odvoji i krene putem reciklaže.

- Akcija promocije aparata za reciklažu I zamjenjivih kontejnera vršena je I na festivalu "Nauk nije bauk" održanog 31.mart i 1. april 2017. Veliku pažnju privukao je automat jedinstveni u Svetu automat za reciklažu limenki, plastike I zatvarača. Na izlaganju projekta učestvovali su studenti I nastavnici škole. U cilju učestvovanja većeg broja studenata pored mehaničkog dela automata koji sadrži presu za sabijanje limenki i plastičnih flaša realizovan i vebsajt i softver za mobilne telefone za evidenciju količine predatog otpada I dr.

Slika: Akcija sprovedena u parku Svetog Save

Tokom rada na projektu Eko-škole angažovani studenti su učestvovali u pripremi i realizacijama akcija. Angažovani studenti su vršili i postavljanje žutih kesa za reciklažu tetrapak ambalaže i na taj način vršili promociju projekta i budili svest o važnosti reciklaže tetrapak ambalaže kod svojih kolega. Studenti su tokom angažovanja neprestajno sprovodili intervjuje i ankete sa svojim kolegama i na taj način pratili razvoj projekta. Sve planirane akcije su i izvedene. Promocija akcija vršena je putem medija i na taj način je izvršeno obaveštenje većeg broja građana. Medijski partneri Škole bili su televizija Belle Amie, medijski portal Južne vesti, radio Banker i drugi. Sprovedene akcije doprinele su da građani Niša budu obavešteni na kojim lokacijama mogu odložiti svoj otpad i tako budu sigurni da je reciklabilni otpad odložen na pravo mesto. Prethodne akcije su sprovedene u saradnji sa Naftnom industrijom Srbije, opštinom Medijana i firmom E-reciklaža.

Slika: Promocija aparata za reciklažu u dvorištu Visoke tehničke škole u Nišu

Mesec sprovođenja aktivnosti	Aktivnost	Procena uspešnosti realizacije
Novembar	Osnivanje Eko-odbora	Osnovan Eko-odbor
Decembar	Akcija prikupljanja otpadnih baterija	Akcija je sprovedena u tržnom centru "Roda" u Nišu 02.12.2016. Studenti i nastavnici su građanima grada Niša predstavili zamenjive kontejnere za odlaganje istrošenih baterija. Akciji se pridružio veliki broj građana i sakupljeno je oko 20 kg baterija.
Januar	Akcija prikupljanja Tetra Pak ambalaža i otpadnih baterija	U cilju dalje edukacije javnosti i podsticanja svesti pravilnog odlaganja baterijskog otpada sprovedena je i druga akcija u parku Svetog Save 13.01.2017. godine. U cilju podsticanja građana na važnost reciklaže istrošenih baterija osmišljeni su plakati i promotivni flajeri koji deljeni građanima

Februar	Posećivanje osnovnih škola	U osnovnim školama nastavnici i saradnici su delili flajere o opasnom dejstvu otpada i načinu pravilnog postupanja sa istim. Osnovcima se širila svest o tome šta znači za životnu sredinu kada se sa otpadom postupa po propisu.
Mart	Akcija promovisanja aparata za reciklažu	Akcija promocije aparata za reciklažu I zamenjivih kontejnera vršena je I na festivalu "Nauk nije bauk" održanog 31.mart i 1. april 2017. Veliku pažnju privukao je automat jedinstveni u Svetu automat za reciklažu limenki, plastike I zatvarača. Na izlaganju projekta učestvovali su studenti I nastavnici škole
April	Promovisanje štetnog dejstva različitih vrsta otpada	U srednjoj školi „Nikola Tesla“ su postavljene kutije za prikupljanje otpadnih baterija i delili su se flajeri o štetnosti otpada koji nije skladišten po propisu.
Maj	Dan VTŠ Niš	Promovisanje uspešnosti rada aparata za reciklažu, postavljanje kutija za prikupljanje Tetra Pak ambalaža pri čemu su svi gosti koji su bili pristuni na manifestaciji mogli da odlože otpad na tačno predviđeno mesto za tu namenu.
Jun	Svetski dan zaštite životne sredine	U centru grada, postavljen je aparat za reciklažu i posebni kontejneri za prikupljanje baterija, deljenje flajera o štetnosti otpadnih baterija, plastike i papira

ČETVRTI KORAK: PRAĆENJE STANJA I OCENJIVANJE

U cilju praćenja i stanja i ocenjivanja sprovedenih aktivnosti zarad lakšeg uvida u akcije zapošljeni studenti redovno vode evidenciju tj. eko-dnevnik. U Eko-dnevnik škole upisuju se podaci o vremenu i trajanju sprovedenih akcija, učesnicima, mestu realizacije, opisu akcije, okvirnom broju posetilaca, količini sakupljenog otpada i krajnjem zaključku o kvalitetu izvedene akcije. Eko-odbor odredio je i članove eko-patrole koja se bavi postavljanjem i održavanjem zamenjivih kutija. Sakupljenu tetrepak ambalažu eko-patrola dalje predaje firmama koje se bave reciklažom ove vrste otpada i pri tome izdvajaju čepove koje dalje ubacuju u automat za reciklažu.

Slika: Članovi Eko-patrole: Miljana Milošević, Sara Veličković, Petrija Popović

PETI KORAK: RAD PREMA NASTAVNOM PLANU I PROGRAMU

U cilju ukazivanja na probleme sa reciklažom u našoj zemlji, studentima smera Zaštita životne sredine, studenti i profesori sa smera ukazuju na probleme i mogućnosti rešavanja odnosno na upravljanje reciklabilnih otpada. Kroz predmete Eko standardi i tehnički propisi, Reciklažni sistemi i tehnologije, Upravljanje otpadom, Uvodni principi zaštite životne sredine, Održivi razvoj i dr. Nastavnici studentima studijskih programa ukazuju na probleme i podstiču ih na pronalaženje njihovog praktičnog rešenja. Nastavnici vode računa da rešenja koja daju studenti budu realna i primenjiva.

Slika: Profesor dr Slavimir Stošović na jednom od svojih predavanja

ŠESTI KORAK: OBAVEŠTAVANJE JAVNOSTI I UKLJUČIVANJE MEDIJA

Slika: Logo Eko-Škole

SEDMI KORAK: EKO-KODEKS

Studenti Visoke tehničke škole izradili su Eko-kodeks sa ciljem da na jasan i maštovit način demonstriraju poboljšanja ustanove prema okolini. Cilj Eko-kodeksa je izazivanje pravilnog ponašanja prema okolini u cilju pravilnog zbrinjavanja otpada, smanjenje utroška električne energije i vode i uopšte eko vrednosti. Kako Škola već poseduje svoj eko-kodeks pomogla je i drugim ustanovama da izrade svoj eko-kodeks.

Slika: Eko-kodeks Visoke tehničke škole u Nišu

Slika: Eko-kodeks izrađen za Ustanove

 Direktor škole
 Aleksandra Boričić

Potpis

Školski koordinator/i programa

mr Slađana Nedeljković

Potpis